

ਅਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ. ਸਾਲ 1987 ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਨੀਤੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਆਰਥਿਕ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਪਾਲਿਸੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾ-Isis ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰਾਜ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬੇਸਹਾਰਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। .

VIL ਸਿੱਟਾ

(12) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 2003 ਦੀ ਅਲਾਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਡਬਲਯੂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। WR rit ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ' 10,000

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਮੁਕੁਲ ਮੁਦਗਲ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਜੇ.

ਸੁਦੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CWPNo. 2008 ਦਾ 6801 ਅਤੇ

ਜੁੜੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2010

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—Art .14, 16, 38(2) ਅਤੇ 226 — ਵਿਦਿਅਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰਤੀ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮਿਡਲ ਅਤੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ — ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ * ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ - ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦਿਹਾਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਭਾਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਭਾਰ ਇੱਕ ਨਾਮਵਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਡੇਟਾ ਅਧਾਰਤ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2002) 6 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੇਸ 562 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਜ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ / ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਡਾਟਾ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਅਨੁਭਵੀ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਕੇ, ਪੇਂਡੂ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਿਛੋਕੜ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਭਾਰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। , ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ , ਏਆਈਆਰ 1982 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 1301, ਜਿਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ.ਐਨ. ਸੁਨੰਦਾ ਰੈੱਡੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਨਾਮ ਆਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1995 (3) ਆਰਐਸਜੇ 35, ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ।

(ਪਾਰਾ 28 ਅਤੇ 30)

ਕਪਿਲ ਕੱਕੜ, 2008 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 6801 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

2007 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 14181 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਸ. ਬਾਠ ।

ਸੀ.ਐਲ. ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, 2007 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 15210 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

2008 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 6627, 7599, 8012, 8278, 11650 ਅਤੇ 11690 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਡਾ. ਐਮ.ਐਲ. ਸਚਦੇਵਾ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਕੇ.ਕੇ ਗਰਗ, 2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 6660 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਸੀ.ਐਮ. ਮੁੰਜਾਲ, 2008 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 8296 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

2008 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 12344 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁ ਚਤਰਥ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਐਮ ਅਨੋਹਰ ਡਡਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, 2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 18943 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਵੀ.ਕੇ. ਸ਼ੁਕਲਾ, 2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 19971 ਅਤੇ 2009 ਦੇ 1140 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3900 ਅਤੇ 6183 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜੀਵ ਕਸਵਾਨ।

ਜੀ.ਐੱਸ.ਐੱਸ ਸੰਧੂ, ਐਡਵੋ 'ਕੇਟ, ਫਾਰਥ ਪੀ! ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4364/o 2008 ਵਿੱਚ ਐਡੀਸ਼ਨਰ 1।

ਆਰ ਐਨ ਮੌਦਗਿਲ, 2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4776 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਰਮਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, 2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 5032 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

RS ਮਨਹਾ I, A d/volc2ate T , 2008 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 5184, 6221, 6245 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 5843 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਨੀਤ ਸ਼ਰਮਾ।

ਐਨ.ਕੇ.ਨਗਰ, 2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 6697 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 7501 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਿੰਦਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰ ਕੇ ਚੋਪੜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ।

2008 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 21415 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੇ.ਵੀ. ਸਿੰਘ।

ਪਰਦੀਪ ਬਜਾਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ, 2008 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 6660 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਲਈ।

ਐਚ.ਐਸ ਮੌਤੋਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਅਮੇਲ ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਐਡੀ. ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਏ.ਜੀ.

ਮੁਕੁਲ ਮੁਦਗਲ, ਸੀ.ਜੇ

(1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਡਬਲਯੂ 14181 ਅਤੇ 2007 ਦੇ 15210, 3900, 4364, 4776, 5032, 5184, 5843, 6183, 6221, 6245, 6917, 6917, 6917, 6907, 4776 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ। 8012, 8296, 8278, 11690, 11650, 12344, 18943, 19971, 2008 ਦੇ 21415 ਅਤੇ 2009 ਦੇ 1140। ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, CWP ਨੰਬਰ 6801 ਜਾਂ 2008 ਤੋਂ ਤੱਥ

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ 4000 ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਟੀਚਿੰਗ ਫੈਲੋਜ਼ ਦੀਆਂ 9998 ਅਸਾਮੀਆਂ (ਜੇਬੀਟੀ/ਈਟੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ) ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 1s ਨੰ. 2007 ਦੇ 14181 ਅਤੇ 15210, 2008 ਦੇ 6801, 8012, 8296, 8278, 11650, 11690, 12344, 18943 ਅਤੇ 19971 ਦੇ 2008 ਅਤੇ 1140 ਪਾਸ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2008 ਦੇ 2008 ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ 5 ਵੇਂ ਨੰਬਰ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 10 ਵੀਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ.

(2) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ 29 ਅਗਸਤ, 2007 (ਪੀ-6) ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ 4000 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। 5,400 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 17 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 5 ਸਤੰਬਰ, 2007, 9998 ਟੀਚਿੰਗ ਫੈਲੋਜ਼ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ 3'A ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਤਨਖਾਹ 4,550 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 30 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਵਿਦਿਅਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਢੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਚੋਣ ਦਾ ਢੰਗ:

ਭਰਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰਤੀ ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁੱਢਲੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ b «elow:— ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੇ $p >$ ਇਕੈਟੇਜ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਮੈਰਿਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

1. ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਿਰਧਾਰਤ] ਯੋਗਤਾ: :

(a) ਬੀ.ਏ./ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. (ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਸ਼ੇ) ਅਕਾਦਮਿਕ ਮੁੱਢਲੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ 35% ; 355

(b) ਬੀ.ਟੀ./ਬੀ.ਐੱਡ. ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ 35% : 355

70

ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਜਿਵੇਂ ਭਾਵ MA/M.Sc/M.Com./M.Ed.

(a) ਪਹਿਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ:

8 Mai rks

SUDESH RANI v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 430

(Mukul Mudgal, C.J.)

(ਬੀ) ਦੂਜਾ ਭਾਗ: 6 ਅੰਕ

(c) ਤੀਜਾ ਭਾਗ: 4 ਨਿਸ਼ਾਨ

3. ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮ ਅੰਕ: 5 ਅੰਕ

4. ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰੋ: 7 Marks

ਨੋਟ।—ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 5 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਮਿਡਲ ਅਤੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 8 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਸਬੰਧਤ ਡੀਈਓ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰਿਤ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

E. ਮੁੱਢਲੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਯੋਗਤਾ:-

(i) ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ।

(ii) ਬੀ.ਐੱਡ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ।

(4) 5 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਟੀਚਿੰਗ ਫੈਲੋਜ਼ ਦੀਆਂ 9998 ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ

ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਭਾਵ 8 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਸਮੇਂ।"

(5) ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 5 ਵਾਧੂ ਅੰਕ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ 8 ਵੀਂ ਅਤੇ 1 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਵਜ਼ਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਤਭੇਦ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 8 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀ

ਕ੍ਰਮਵਾਰ 31 ਅਗਸਤ, 2007, 4 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਅਤੇ 14 ਸਤੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਅਨੁਸੂਚੀ P-7 ਤੋਂ P-9 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਤਮਕ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

(1) AIR 1995 S.C. 1088

(2) AIR 1976 S.C. 2428

ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਕਲਾਸ III (ਸਕੂਲ ਕਾਡਰ) ਨਿਯਮ, 1978.

(6) ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 2008 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 5723 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜੁੜੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ. ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਮਦਨ ਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਡਾ. ਜੀ.ਐਸ. ਸਰਨਾ ਬਨਾਮ ਲਖਨਊ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)।

(7) ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ 8 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਦੇ ਐਵਾਰਡ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਹਾਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਚਿਤ ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਣ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤ ਹਨ.. ਅੱਗੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਕਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੇ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮਿਰਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸਿੱਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਇਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਨ ਜਿੱਥੋਂ ਅੱਤਵਾਦੀ ਆਪਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ ਅਮੀਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਲਏ ਸਨ। ਦੂਸਰੇ, ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 5 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਦੇ ਕੇ, ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਪਛੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SUDESH RANI v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 432

(Mukul Mudgal, C.J.)

ਸੀਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 38(2) 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਰਾਜ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਮਦਨੀ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਥਿਤੀ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।"

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ **ਇੰਦਰਾ ਨਹਿਰੂ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਨਰਾਇਣ (3)**, **ਐਲ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਏਲਹੋ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (4)**, ਅਤੇ **ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਬੀਏਟਰ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ (5)**।

(9) ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿ ਰਾਜ ਕੋਲ ਤੱਥਾਂ/ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਆਸੂਤੋਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਨਾਮ **ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (6)**, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ:-

(10) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਇਲਾਜ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਇਲਾਜ। ਬਰਾਬਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿੰਨੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ

(3) ਏਆਈਆਰ 1975 ਐਸਸੀ 2299

(1)(4) ਏਆਈਆਰ 2007 ਐਸਸੀ 861
(1) AIR 1995 S.C. 1088

(2) AIR 1976 S.C. 2428

- (5) ਏਆਈਆਰ 1992 ਐਸਸੀ 999
- (6) ਏਆਈਆਰ 2002 ਐਸਸੀ 1533

ਅਸਮਾਨਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ-ਮੰਡਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਨੰਤ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਇਸ ਕੋਲ ਪਾਠਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਧਾਰਾ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਤਕਰੇ ਲਈ 'ਪ੍ਰਤੀ ਸੇ' ਮਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ' ਰਾਜ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (1) ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਇਸ ਅੰਤਰ ਦਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਗਠਜੋੜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੋਹਰਾ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਟੈਸਟ, ਕੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੂਝਵਾਨ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੀ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਗਠਜੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸਮਾਨਤਾ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸਮਾਨਤਾ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਤਰਕਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਰਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ 25 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਲਈ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ।"

(10) ਦਿਹਾਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (7), ਅਤੇ ਐਮ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (8) ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ' ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ, (ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 13887 ਤੋਂ 2006), 27 ਫਰਵਰੀ, 2008 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-13)।

(11) ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਤੰਬਰ, 2006 ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। 'ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ: ਇੱਕ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ' (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਧਿਐਨ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਿਵੇਂ- ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਮਰੀ ਜ਼ਾਰ; ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ

(7) (2002) 6 S.C.C. 562

(8) (2006) 8 S.C.C. 212

ਵਿਦਿਆਰਥੀ 22,360 ਸਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉਸ ਤਾਕਤ ਦਾ ਸਿਰਫ 4.7% ਸੀ, ਭਾਵ ਸਿਰਫ 911 ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (2005-06): ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰ:

ਕੁੱਲ ਦਾਖਲਾ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ								
	ਸੰਖਿਆ				ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ				
	ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਵੱਧ- ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਵੱਧ- ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਸਭ	ਵੱਧ- ਕੁੜੀਆਂ ਵੱਧ- ਕੁੜੀਆਂ ਸਭ	ਤੋਂ	ਵੱਧ					
(a) ਕੈਂਪਸ 9281 (50.44)	9217 (49.56)	18598 (100)	451 (64.80)	245 (25.20)	696 (100.00)	4.81	2.66	3.74	
(ਬੀ) ਖੇਤਰੀ 2560 ਕੇਂਦਰ (68.05)	1202 (31.95)	3762 (100)	141 (65.58)	74 (34.42)	215 (100.00)	5.51	6.16	5.72	
ਕੁੱਲ (a+b) 11941 (53.40)	10419 (46.60)	22360 ਚੈ (100)	592 (65.98)	319 (35.02)	911 (100.00)	4.96	3.06	4.07	

ਸਾਰਣੀ 3.2 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ:- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ:

ਕੁੱਲ ਦਾਖਲਾ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ								
	ਸੰਖਿਆ			ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ					
	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਵੱਧ ਸਾਰੇ	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ ਵੱਧ ਸਾਰੇ	
(a) ਕੈਂਪਸ 2067	2067	2184	4251	217	125	342	10.5	5.72	8.05
(ਬੀ) ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ 597	597	433	1030	62	27	89	10.39	6.24	8.64
ਕੁੱਲ (a+b) 2664	2664	2617	5281	279	431	431	10.47	5.81	8.16

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ:

ਕੁੱਲ ਦਾਖਲਾ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ								
	ਗਿਣਤੀ			ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ					
ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	
(a) ਕੈਂਪਸ 2370	2513	4883	89	55	144	3.76	2.19	2.95	
(ਬੀ) ਖੇਤਰੀ 1472 ਕੇਂਦਰ	587	2059	41	24	65	2.79	4.09	3.16	
ਕੁੱਲ (a+b)	3842	3100 ਹੈ	6942	130	79	209	3.38	2.55	3.01

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ;

ਕੁੱਲ ਦਾਖਲਾ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ								
	ਗਿਣਤੀ			ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ					
ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ		
(a) ਕੈਂਪਸ 3842	3742	7584	90	31	121	2.34	0.83	1.6	
(b) ਖੇਤਰੀ 491 ਕੇਂਦਰਾਂ	182	673	38	23	61	7.74	12.64	9.06	
ਕੁੱਲ (a+b)	4333	3924	8257	128	54	182	2.95	1.38	2.2

ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ:

ਕੁੱਲ ਦਾਖਲਾ	ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ								
	ਗਿਣਤੀ			ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ					
ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਲੜਕੇ	ਕੁੜੀਆਂ	ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ	
(a) ਕੈਂਪਸ 1102	778	1880	55	34	89	4.99	4.37	4.73	

ਨੋਟ।—ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਥੇ ਚਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੈ।

ਸਰੋਤ: ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਰਵੇਖਣ।

(12) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ (2001 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ) ਵਿੱਚ 66.05% ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

“ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪਾੜਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰਾਂ/ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਮਦਨੀ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਮੌਕੇ, ਬਿਹਤਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਆਦਿ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਨਾਲੋਂ ਪਛੜ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਇਕਨਾਮਿਕ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਰਿਸਰਚ ਇਨ ਇਕਨਾਮਿਕ ਚੋਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਿਹਤਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। CBSE/ICSE ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ ਸਕੂਲ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਕੂਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਬਕੇ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਪੇਂਡੂ ਹਮਰੁਤਬਾ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕਿਨਾਰੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੇਂਡੂ ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬਹੁਤ ਨੀਵਾਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਪੌੜੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਪੋਸਟਗਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 5.38 ਪੀ. ਚਰਸੈਂਟ ਅਤੇ 1.87 ਪੀ. ਚਰਸੈਂਟ; ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 11.31 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 3.95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ। or.”

(13) ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾ-ਮਾਤਰ ਹੈ, 25 ਅਗਸਤ, 2008 ਨੂੰ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. 2008 ਦਾ ਸੀਖਿਆ 5723, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 : 2005 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ :

ਐੱਸ. ਨੰ.	ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਲਾਸ I ਅਤੇ II ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ
1	ਕੰਟਰੋਲਰ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਵਿਭਾਗ	ਨਹੀਂ
2	ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ	1
3	ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ	(ਰੈਗੂਲਰ) ਨਹੀਂ (ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਆਧਾਰ) 23
4	ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ	ਨਹੀਂ
5	ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ	ਨਹੀਂ
6	ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ	ਨਹੀਂ
7	ਸੈਨਿਕ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ	ਨਹੀਂ
8	ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ	ਨਹੀਂ
9	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ	4
10	ਪੀਸੀਐਸ ਕਾਰਜਕਾਰੀ	ਤੋਂ 46 ਵਿੱਚੋਂ 12 1995

ਆਈਟਮ ਨੰ. 2 : XXX XXX XXX

ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 3 : ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਈਟੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ :

1. 31 ਜੁਲਾਈ, 2008 ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰੀ ਪੋਸਟਾਂ/ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਈਟੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

S. ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਨੰਬਰ. ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ/ ਦੀ ਕਮੀ ਅਧਿਆਪਕ	ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ/ ਦੀ ਕਮੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰ	ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਅਸਾਮੀਆਂ/ ਦੀ ਕਮੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ
1 9998 11175	8934 10052 ਹੈ	1064 1123

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ/ਹਾਈ/ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ

ਜੁਲਾਈ, 2008 ਤੱਕ ਮਾਸਟਰ ਕਾਡਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ:

S. ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਨੰਬਰ. ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ/ ਦੀ ਕਮੀ ਅਧਿਆਪਕ	ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ Vacancies/ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ	ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ/ ਅਰਬਾਫੀ ਖੇਤਰ
ਮਾਸਟਰ / ਮਾਲਕਣ 6760	ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ 6204	ਮਾਸਟਰ/ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ 556

ਆਈਟਮ ਨੰ. 4 : XXX XXX XXX

ਆਈਟਮ ਨੰ. 5 : XXX XXX XXX

ਆਈਟਮ ਨੰ. 6 : XXX XXX XXX

ਆਈਟਮ ਨੰ. 7 : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਜਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਡਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ I er ਪਿੰਡ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)

ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ: 12278, ਸ਼ਹਿਰ 14, ਕਸਬੇ 143 (ਜਨਗਣਨਾ 2001)

ਐੱਸ. ਨੰ.	ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
1	2650	2043

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਡਲ/ਹਾਈ/ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ:

ਐੱਸ. ਨੰ.	ਮਿਡਲ	ਉੱਚ
1	3024	2704

ਐੱਸ. ਨੰ.	ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ	ਕੁੱਲ
1	2081	7809

ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 8 : ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 2007-08 ਅਤੇ 2008-09 ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ

ਪਾਵਰ ਕੱਟ (ਘੰਟੇ ਮਿੰਟ) 2007-2008

ਤਾਰੀਖ	ਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰ	ਜਿਲਾ. ਹੈੱਡਕੁਆ	U/I Cat.I	UPS ਫੀਡਰ 3 ਵਾਇਰ	4 ਵਾਇਰ
ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਮਾਰਚ					
ਕੁੱਲ	322.52	461.07	712.48	1203.49	1119.5
2008-09					
ਅਪ੍ਰੈਲ	49.42	84.38	113.3	133.15	142.19
ਮਈ	17.48	27.51	27.06	13.01	12.18
ਜੂਨ	9.15	2.31	4.2	22	15.23
ਜੁਲਾਈ	149.31	153.43	168.43	174.04	144.05
ਕੁੱਲ	225.36	267.83	312.99	342.2	313.65

SUDESH RANI v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 442
(Mukul Mudgal, C.J.)

ਨੋਟਸ/ - 1. ਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਪਟਿਆਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਲੰਧਰ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

2. ਜ਼ਿਲਾ. ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ 1 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ।

3. U/I ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਿਕਸਡ ਅਰਬਨ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਫੀਡਰ ਫੀਡਰ ਖੇਤਰ ਹਨ।

4. ਹੋਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। 3 ਤਾਰ ਅਤੇ 4 ਤਾਰ ਦੇ ਫੀਡਰ (ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੈਟਰਨ ਫੀਡਰ) ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰੋ।

ਸਰੋਤ: PSEB

ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 9: ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ

ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ, ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ (STAT) ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 18 ਅਗਸਤ, 2008 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਟਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 150 ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਟਰਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(14) ਸਟੇਟ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਬਾਰੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਸੰਗਰੂਰ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 2000 ਤੋਂ 2008 ਦਰਮਿਆਨ 2990 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਘਾਤਕ ਕਦਮ ਸਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਧ ਰਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸਾਨ 3.3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ 2.49 ਲੱਖ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ। ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇਨ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ (ਆਈ.ਡੀ.ਸੀ.) ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਸਿੰਡਰੋਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀੜਤ ਨੌਜਵਾਨ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 15 ਤੋਂ 29 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਖੇਤੀ ਟੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨਪੜ੍ਹ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦਰ ਘਟੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਮੌਤ ਦਰ ਵੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ।

(15) ਆਰਗ, ਯੂਮੈਂਟਸ ਦੀ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, 1 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, - ਸ਼੍ਰੀਕਰਨ ਅਨੁਸੂਚੀ P-7 ਤੋਂ P-9 ਤੱਕ।

SUDESH RANI v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 444

(Mukul Mudgal, C.J.)

(16) ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਏ.ਜੀ. ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਾਭ ਜੋੜ ਕੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਰੀਡ।

(17) ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੱਕੜ ਨੇ ਬੜੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, (9), ਅਤੇ VN ਸੁਨੰਦਾ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (10), ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (11), ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ 8 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬੀਏਸੀਐਸ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ.

(18) ਇਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (*ਸੁਪਰਾ*) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

“ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਨਿਯਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉਸਾਰੂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਐਸਐਸਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਜਾਂ ਕਸਬੇ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ 'ਸੀ' ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੀ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਬੀ. ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਵੀ p ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। 'erson' ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਤੋਂ SSC ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ

(9) ਏਆਈਆਰ 1982 ਐਸਸੀ 1301

(10) 1995 (3) RSJ 35

(11) 2002 (3) SCT 938

ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਥੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਗਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਾਜਬ ਹੈ) ਅਤੇ ਉਹ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ ਕਲਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਦੇ 14 ਅਤੇ 16 ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਇਕ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਿਯਮਦੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਐਸਐਸਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ! ea

ਪੋਡੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈP ' ublic ਸਰਵਿਕ ਦੁਆਰਾ ਵੇਟੇਜ ! e ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨਾ ਹੈਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ 10% ਅੰਕ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਵਾ-ਵੇਸ ਬੋਰਡ ਪੋਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੋਡੂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈਵੇਟੇਜ ਦੇਣਾ ਜੋ ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੈਮੋਰਿਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾਅਤੇ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਅਤੇ ਅਨਫੇਦ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀਸੀਵਧਾਨ ਦੇ 14 ਇੱਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ. ਅਯੋਗ ਵਰਗੀਕਰਨਵੇਟੇਜ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖਤਾ ਨਾਲ ਵਿਖਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

“ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਇੱਕ ਪੋਡੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈਲਾਭਦਾਇਕ ਸਥਿਤੀ by ਉਸਦੇ ਗਜ਼ਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ ਹੈਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਐਸਐਸਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

".....ਇੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ cand I idate by ਉਸ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਬੀਵੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈਆਪਹਦਰੀ ਜੋੜ ਅਕਸਰ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਹਨ, ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਗਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂਵਸਤੂ ਨਾਲ ਕਨੈਕਸ਼ਨ : b ਪ੍ਰਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ct ! ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨਪੋਡੂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ. ”..(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

(19) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1982 ਐਸ.ਸੀ. 1301) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਭਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ 'ਸੀ' ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਐਸਐਸਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੀਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਫੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾ-ਵੇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੋਰਡ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਰੱਖੇਗਾ। ਪੋਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੋਡੂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਧਾ। ਇਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ

SUDESH RANI v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 446

(Mukul Mudgal, C.J.)

ਪਰਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਜ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ, ਜੋ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(20) ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (*ਸੁਪਰਾ*) ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ :-

(21) ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਰਜ਼ਗਾਰ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈਕਸਬੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ 5 s: ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾਰਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਬੀਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਆ। ਦੂਜਾ ਏ . ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਨਾਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ a i ਧਾਰਨਾਵਾਂ a i re ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੇਟਾ ਜਾਂ ਠੋਸ ਮਾ ਟੇਰੀਆ I I 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਸ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈਲਈ ਇੱਕ ਠੋਸ BA i sis ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ platitudes ਦਾ ਖੇਤਰਵਰਗੀਕਰਨ” ... (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)।

27. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਵਾ , ਆਰ.ਡੀਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਚਿੰਨ੍ਹਿਲੇ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਣਜਾਣ ਹੈ

ਵਿਤਕਰਾ ਅਜਿਹੀ ਤਰਜੀਹ ਲਈ ਕੋਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬਾ-ਆਈਸਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਇਲਾਜ b ; ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ. ਪੁੱਠਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਰਾਜ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਬੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ; e ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਨਾਮ y, ਦਾ ਫੈਲਾਅਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ. ਸਰਕੂਲਰ ha i s ਦਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਿੱਸਾਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਵ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਉਦੇਸ਼. ਇਸ ਵਿੱਚ 10 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਕੂਲਰਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੋਨਸ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

28. ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਕਰੇ .ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਸਕੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈਬਿਨੈਕਾਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ । ਸਭ ਕੁਝ ਹੈਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲਨਿਯਮ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਸਕੂਲਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਦਿ, ਉੱਥੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨਬੀ ਤੋਂ ; e ਵਿਵਾਦ. ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜੋ ਕੰਪ ਹਨ ! ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ

ਹੈਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਅਨਸਾਰ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ! e ਵਰਦੀ." ..(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)।

48. ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਭਾਜਨ ਨਿਰੀਖਣ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ। ba j ckward ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਰਾਬਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨਾ। bv ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪਾਹਜਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਅਯੋਗ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਮੱਚੀ ਬਰਾਬਰੀ। I ty ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਥਾਨਵਾਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚੱਕੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਹਨ ਬਰਾਬਰੀ। I ty ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਬੈਕਅੱਪ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ।" ... (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

(21) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਮੱਤੋਵਾਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 48 ਵਿੱਚ **ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਇਕਨਾਮਿਕ ਐਂਡ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਰਿਸਰਚ ਇਨ ਇਕਨਾਮਿਕ ਚੋਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸਤੰਬਰ, 2006 ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਜ਼ਨ ਅਤੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। **ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ:-

“1.4 ਖੋਜ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਵਿਧੀ

1.4.1. ਕਵਰੇਜ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ।

ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਜਾਣਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਅਨੁਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਟੈਸਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ (ਅੰਤਿਕਾ 1) ਦੁਆਰਾ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਕਲਾਸ ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਵੇਖਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ, ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਧਿਐਨ ਟੀਮ. ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਭਰੀ ਗਈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ 177 ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਭਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (43 ਵਿਭਾਗ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (35 ਵਿਭਾਗ), ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (44 ਵਿਭਾਗ) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (55 ਵਿਭਾਗ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਧਿਐਨ ਸਿਰਫ਼ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਧਿਐਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

1.4.2. ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ:

1. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ;
2. ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ;
3. ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ (ਭਰਾ/ਭੈਣਾਂ) ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਲਈ;
4. ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ;
5. ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ; ਅਤੇ
6. ਨੀਤੀਗਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ।

1.4.3. ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ :

ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਚਾਰ ਕਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ. (i) ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਘਟਦੇ ਮਿਆਰ, (ii) ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਦਿਅਕ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜਾ ਵਧਣਾ, (iii) ਨਵੀਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ (iv) ਵਧ ਰਹੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ।

ਪੇਂਡੂ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਘਟੀ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ; ਅਕਾਦਮਿਕ ਗੁਣ; ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਦੀ ਘਾਟ; ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ, ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਘਾਟ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ (ਪਲੱਸ ਚੋ) ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਥਿਤ ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਗਰ ਨਿਗਮ/ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ/ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਏਰੀਆ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ੋਰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪੇਂਡੂ ਸਥਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਛਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਆਫਫਾਈਲ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਉਹ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਜਾਂ ਪਲੱਸ ਟੂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ।

1.4.4. ਡਾਟਾ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਸਮਾਂ-ਅਵਧੀ:

ਅਧਿਐਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਡੇਟਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਸਾਰੇ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਭਾਵ 592 ਲੜਕੇ ਅਤੇ 319 ਲੜਕੀਆਂ ਵਾਲੇ 911 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜਨਗਣਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਡੇਟਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1.5 ਚੈਪਟਰ ਸਕੀਮ:

ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਔਫ ਅਧਿਆਇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਧਿਆਇ 1, ਵਿਧੀਗਤ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਿੰਨ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ: (ਏ) ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ; (ਬੀ) ਵਿੱਤ

ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ (c) ਪਹੁੰਚ ਇਕੁਇਟੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ। ਅਧਿਆਇ II ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੈਪਟਰ ID ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੈਪਟਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਪ' ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ IV ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵੇਰਵਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੁਸ਼ਖੇ ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

3.1 ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰ:

ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2005-06 ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 22,360 ਸੀ (ਸਾਰਣੀ 3.1)। ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਅਨੁਪਾਤ 4.07 ਪ੍ਰਤੀ c > ent (9.11 ਵਿਦਿਆਰਥੀ) ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 4.96 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 3.06 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਪ I ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ (2001 ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ 66.05 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ)। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਪੱਖ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 46.60 ਫੀਸਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁੱਲ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 35.02 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।

3.2 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ:

ਲਗਭਗ 45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ 55 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲਿੰਕ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸਨ (ਸਾਰਣੀ 4.2.1)। ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਲਿੰਕ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 2 ਤੋਂ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਹੈ। (ਸਾਰਣੀ 4.2.2)। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਖਿਤਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਲਗਭਗ 23 ਫੀਸਦੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। 3 ਅਤੇ 5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 36.06 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ. 6-10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿਚਕਾਰ 24.50 ਫੀਸਦੀ। ਅਤੇ 16.14 ਫੀਸਦੀ ਨੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ.

4.5 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਕੋਰ:

ਲਗਭਗ 62 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਸਵੀਂ ਵਿੱਚ ਫਸਟ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, 55.65 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ +2 ਵਿੱਚ ਅਤੇ 44.16 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਘਟਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਤੀ, ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

4.6 ਸਕੂਲ: ਕਿਸਮ, ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨ:

ਸਾਰਣੀ 4.6.1 ਉਹਨਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 63 ਤੋਂ 67 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੰਨਓਵਰਸੈਟ/ਏਡਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਹਾਈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 71.57 ਅਤੇ 70.14 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਨੁਪਾਤ। ਹਾਈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ 71.57 ਅਤੇ 70.14 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਨੁਪਾਤ। ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਪੇਂਡੂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਸੰਬੰਧ ਮੁੱਖ ਸਿੱਟੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਖਲ:-

ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਤੋਂ ਏ

ਵੱਧ ਗਤੀ. ਦੂਜਾ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ, ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਤੀਜਾ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਦਮੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚੌਥਾ, ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਵਿਦਿਅਕ ਉੱਦਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਅਤੇ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ

ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਸੀਮਾਂਤ, ਛੋਟੇ) ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ 'ਬੇਦਖਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ' ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਕਿਸਾਨ, ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਆਦਿ, ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਵਾਲੇ ਆਦਿ) ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਾਜ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਤਬਕੇ) ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਗੁਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉੱਨਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਮੱਧਵਰਤੀ ਸਮਾਜ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2005-06 ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 4.07 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 4.96% ਅਤੇ 3.06% ਸੀ।³ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਅਨੁਪਾਤ (8.16 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 4.73 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 3.01 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 2.20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ। ਸਰਗਰਮ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸਬੰਧਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ (49.55 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਪਾਈ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (47.52 ਫੀਸਦੀ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (44.66 ਫੀਸਦੀ), ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (41.38 ਫੀਸਦੀ)। ਇਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5.81 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, 1.38 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, 4.37 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 2.55 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਕੈਂਪਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਕੈਂਪਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਫੈਕਲਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨੁਪਾਤ (12.14 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਫੈਕਲਟੀ (8.87 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਫੈਕਲਟੀ (6.76 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਫੈਕਲਟੀ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਨੁਪਾਤ (1.41 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਹੈ। ਅਤੇ, ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

(36.36 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਥੀਏਟਰ ਅਤੇ ਟੀਵੀ (21.43 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਰੇਕ)। ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਨੁਪਾਤ ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ (0.23 ਪੀਅਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅੱਠ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਜਰੇ: ਬਾਇਓਫਿਜ਼ਿਕਸ, ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਜਿਓਲੋਜੀ, ਗਾਂਧੀਅਨ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਵੂਮੈਨ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਡਾਂਸ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਵਿਭਾਗ ਜਿੱਥੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ (ਉਤਰਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ): ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ (29.85 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ (27.78 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਰੱਖਿਆ ਅਧਿਐਨ (24.14 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਈ.ਆਰ.), ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਐਨ (21.43 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਅਤੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਵਿਗਿਆਨ (20.75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 1); ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ (18.29 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਵਿਗਿਆਨ (16.67 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਬਾਇਓ ਤਕਨਾਲੋਜੀ (15.56 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ (12.64 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਪਾਲੀ (11.11 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ)); ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ - ਥੀਏਟਰ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਵਿਭਾਗ (37.50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨ (10.59 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ

SUDESH RANI v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 455
(Mukul Mudgal, C.J.)

ਸੇਵਾਵਾਂ (9.52 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (8.60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ (8.47 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ); ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ-ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵਿਭਾਗ (36.36 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ); ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚੋਂ 4 ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਪਲਾਟ ਪੈਥੋਲੋਜੀ (33.33 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ; 15 ਵਿੱਚੋਂ 5 ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ), ਵੈਟਮੇਰੀ ਐਨਾਟੋਮੀ ਅਤੇ ਹਿਸਟੋਲੋਜੀ (33.33 ਪੀਆਈਆਰਸੀ) »enIt; 6 ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਬਾਗਬਾਨੀ (25.93 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ; 27 ਵਿੱਚੋਂ 7 ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਐਨੀਮਲ ਬ੍ਰੀ I ਐਡਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਨੇਟਿਕਸ (20 ਪ੍ਰਤੀ c > enIt; 5 ਵਿੱਚੋਂ 1 ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ), ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਅੰਡਕੋਸ਼ (5 ਵਿੱਚੋਂ 20 ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀ; 5 ਵਿੱਚੋਂ 1 ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ) ਅਤੇ ਵੈਟਮੇਰੀ ਪੈਥੋਲੋਜੀ (20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ; 10 ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ)।

ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨੁਪਾਤ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਫੈਕਲਟੀ (16.51 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ (26.90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਹਨ: ਉਰਦੂ, ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਐਮਆਈਐਸਐਸ ਸੰਚਾਰ, ਵਣਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ।

ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਆਈ.ਡੀ. ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 14.60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨੁਪਾਤ (56.75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) 21-23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਤੇ, 70.25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖ-ਧਰਮ, 27.44 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ, 0.88 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ 1.43 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਲਗਭਗ 45 ਫੀਸਦੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 55 ਫੀਸਦੀ ਡਾਈ ਲਿੰਕ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸਨ। ਲਗਭਗ 62 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਸਟਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਪਾਏ ਗਏ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ 38 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਯਾਤਰੀ ਸਨ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ 61 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੁਆਈਸੇਸ ਦੁਆਰਾ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ 18.29 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੁਆਰਾ। ਲਗਭਗ 55.43 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਅਤੇ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(22) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ:-

1. ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੁੱਲ ਬਜਟ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੇਂਡੂ ਸੈਕਸ਼ਨ

ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 1 ਸਕਿੰਟ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

4. ਇੱਥੇ: ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਖਰਚੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੰਡ ਬਣਾ ਕੇ ਵਿੱਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ, ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਸਟਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਸਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
5. ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ- ਮੁਢਲੀ, ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਸਬੰਧ ਹੈ- ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ (ਉਪ-ਸਟੈਂਡ i rd, ਗੈਰ-ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਲਈ, alb > eit ਅਧਿਆਪਨ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ) ਨੂੰ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ।
14. ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ, ਪਰਉਪਕਾਰੀ, ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਫੰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ (ਪ੍ਰੇਰਨਾ, ਰਿਆਇਤਾਂ ਆਦਿ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ, ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਰਗਾਂ) ਰਾਹੀਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਫੰਡ; ਉਪਕਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
18. . ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨੋਬਰਹੁੱਡ ਕੈਂਪਸ/ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗੀ।
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਜਰਬੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਯੋਗ ਹਨ।
19. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਲਾਭਾਂ/ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਾਰਕੀਟ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਰਹਿਮ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰਤਾ ਲਈ. ਜਨਤਕ-ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਫੰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੀ 'ਜਾਂ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

(21) ਹੋਰ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਟੈਕਨੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲਜਾਂ/ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਲਾਅ, ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਵੈਟਰਨਰੀ ਅਤੇ ਐਨੀਮਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਅਤੇ ਥਾਪਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ)।

(23) ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ. ਮਹਾਰਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਐਸਐਸਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵਾ. ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਸਤੂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਗਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਬੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। e ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਵਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਤੋਲਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਕਰਕੇ 10% ਅੰਕ ਦੇਣਾ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਠਹਿਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੇਂਡੂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੇਂਡੂ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ 8 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਲਗਾਵ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ 8 ਵੀਂ ਅਤੇ 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਗਠਜੋੜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੀ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ V ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 10% ਵੋਟੇਜ ਦੇ ਉਲਟ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੋਟੇਜ ਸਿਰਫ਼ 5 ਵਾਧੂ ਅੰਕ ਹੈ।

(24) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵੀ.ਐਨ. ਸੁਨੰਦਾ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਗੀਕਰਨ 'ਬੀ' ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(25) ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੈਲਾਸ਼ ਸੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਰਾ 48 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਜ਼ਨ ਮੈਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅੰਕੜੇ ਜਾਂ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਜ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਵਜ਼ਨ ਦਾ

ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੋਟੇਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਜ਼ਨ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਕੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।

(26) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਾ ਮਾਣਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(27) ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ:-

- (a) ਅਧਿਐਨ ਦੇ 4.2 ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਲਗਭਗ 55.43 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ 1 ਅਤੇ 1 ਘੰਟੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮਾਂ, ਸਗੋਂ ਅਸਲੀਅਤ I] ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (b) ਅਧਿਐਨ ਦਾ 3.1 ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਰੀਜ਼ਗ 1 ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੈਸ਼ਨ 2005-2006, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੇਂਡੂ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਿਰਫ 4.96 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 3.06 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 22,360 ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅਨੁਪਾਤ ਭਾਵ 4.07% (911 ਵਿਦਿਆਰਥੀ) ਹੈ।
- (c) ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਆਏ V ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਕਾਰਨਾਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਸਥਾਨਾਂ, ਆਬਾਦੀ ਸਮੂਹਾਂ, ਲਿੰਗਾਂ, ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1998-99 ਵਿੱਚ, ਘਰ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ 75% ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ 9 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਹੇਠਲੇ ਤੋਂ ਕੁਇੰਟਲ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਸਿਰਫ 9% ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਦਿਅਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।
- (d) ਨਾਲ ਹੀ ਚੈਪਟਰ V ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸਥਿਤ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਬਿਹਤਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ

ਰਸਤਾ ਲੱਭ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵਜੋਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਬਰਾਬਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

(28) ਉਪਰੋਕਤ 3 ਅਤੇ 1 ਦੇ • ਸਿੱਟਿਆਂ 0 ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ 1 ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕੈਲਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਜ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬੈਕਅੱਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਡਾਈ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਅਨੁਭਵੀ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਐਨ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਕੇ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਿਛੋਕੜ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਿਹਾਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੱਭਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰਧਾਰਨ, ਇਹ ਵਜ਼ਨ, ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(29) ਸ੍ਰੀ ਕੱਕੜ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ:-

(1) ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਪੂਰਨ ਚੰਦਰ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (12)

(ਜੀ) ਭਾਰਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨਐਫ ਵਤਰਾਮਣੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (13)।

(111) ਐਨ. ਮੀਰਾ ਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਹੋਰ, (14)।

ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਵੀ.ਐਨ.ਸੁਨੰਦਾ ਰੈਡੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ (ਸੁਪਰਾ)।

(30) ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ੰਨਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ V. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ VN ਸੁਨੰਦਾ ਰੈਡੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵੀ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(31) ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸਿੱਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ।

(32) 2) ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ/ਗ਼ੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ [ਟੈਂਡਿੰਗ ਸਕੂਲ ਲਈ ਢੁਕਵੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਦੁਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਵਜ਼ਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

(12) 2007(4) SCT, 623

(13) AIR 2004 S.C. 4778

(14) AIR 1989 S.C. 2027

ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਯੂਪੀ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਅਯੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਅੰਰ (15) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

“ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਬਰਾਬਰੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਸਲੂਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ। ”
... (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਉਪਾਅ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 38(2) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਮਰਥਤ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ 5 ਵਾਧੂ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੈਲਾਸ਼ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉਕਤ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਜਿਹੇ ਭਾਰ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(33) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 14181 ਅਤੇ 2007 ਦੇ 15210, 6801, 8012, 8296, 8278, ,11650, ,11690, 12344, 18943 ਅਤੇ 19943 ਅਤੇ 199080 ਦੇ ,2041 ਅਤੇ 20080 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਵਧਾਨੀ ਇਥੇ. ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਜ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਾਮਵਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਡੇਟਾ ਅਧਾਰਤ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੰਜ ਵਾਧੂ ਪਹਿਲੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵੇਟੇਜ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਹ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਵਜ਼ਨ ਦੇਣਾ।

(34) ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ: 3900, 4364, 4776, 5032, 5184, 5843, 6183, 6221, 6245, 6627, 6660, 6697, 7501, 7599 ਅਤੇ 214085 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 21085 ਪਾਸ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਂਡੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 5 ਵਾਧੂ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵੇਟੇਜ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

(14) 2008 (10) SCC 139

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ